

kan circulere meget længe, uden at Blodmassen derved lider. — Selv overordentlig ringe Mængder af dette Salt blive i dette lyse Blod ikke uopdaget ved de chemiske Prövemidler. — Blodet kan ogsaa modtage saa stor en Mængde af dette Salt, at det med Chlorjern giver en dyb mørkeblaa Farve. — Naar Blodet stöikner, hefter dette Salt sig til Æggehvidestoffet. — Mængden af det i Blodet optagne Salt formindskes efterhaanden, og forsvinder omsider. — Udförselsveiene (*emuntoria*) for dette i Blodet optagne fremmede Stof ere: *Lungerne*, hvorved kun en ringe Deel udskilles: *Nyrerne*, hvis Virkning ligeledes er ringe: *Leveren*, ved hvilken den störste Mængde udskilles og Blodet renses. — Det jernblaasure Kali findes derfor efter nogen Tid i Mavens og Tarmenes Vædsker og i Excrementerne, og det i samme Grad rigeligere, som Blodet viser sig fattigere derpaa. — Ligger Dyret i Dvale, gaaer Udskillelsen langsommere, men derimod hurtigere, naar Dyret har taget Næring til fig. At Blodets Rensning hos Blöddyrene skeer ved Leveren, hidrörer derfra, at denne hos disse Dyr modtager den störste Mængde af arterielt Blod, og det tilfört lige fra Hjertet; hos Pattedyrene derimod, hvor Leveren modtager en i Forhold til dens Masse ringe Mængde af arterielt Blod, skeer denne Rensning ved Nyrerne, som her modtage langt mere deraf. — Da Blöddyrene intet lymphatisk System have, give disse Forsög et nyt Bevis for Venernes Indsugningsevne.

Professor *Schouw*, som ved sine Reiser i Italien har forberedt et Værk over dette mærkværdige Lands Klima og Vegetation, har i Aar forelagt Selskabet et Brudstykke af dette Arbeide, i en Udsigt over Regnforholdene i Italien.

Medens Veirforholdene inden for Vendekredsene frembyde en Regelstemmighed der strax falder i Öinene, synes de derimod udenfor samme at være regellöse, og fremstilles ogsaa som saadanne af de fleste Forfattere. Men jo större Antallet af videnskabelige Iagttagel-

ser vorder, jo mere man betragter de forskjellige Veirforhold i Sammenhæng, og bringer dem i Forbindelse med de övrige physisk-geographiske Forhold; — jo mere vil der ogsaa forsvinde af denne Regellöshed. — Forfatterens Udsigt over Italiens Regnforhold giver et nyt Beviis herpaa. Samler man de Resultater, som et meget betydeligt Antal af deels trykte deels utrykte Iagttagelser give, saa finder man at Regnens Mængde paa den nederste sydlige Skrænt af Alperne, samt ved deres Fod i den Lombardisk-venetianske Slette, efter et Middeltal er 54-55 Pariser Tommer og at den paa enkelte Steder stiger til 80-90 Tom. — at den derimod i Midten af denne store Slette efter et Middeltal er 36-37 T. og paa intet Sted overgaaer 45 T. — og at den i den sydligste Deel af Sletten ved Apeninernes nordlige Fod efter et Middeltal kun belöber sig til 27-28 T. og intetsteds overgaaer 32 T. I den östlige Deel af denne Slette er Regnmængden större end i den vestlige; saaledes giver et Middelforhold af Steder ved Alpernes Fod östen for Lago di Garda 58-59 T., af Steder vesten for denne Söe 39-40 T. Ved den sydlige Fod af Apeninerne, hvor denne Bjergmasse har en östlig Retning, altsaa paa den genuesiske Kyst, er Regnmængden betydeligere end paa den modsatte nordlige Side, nemlig efter et Middeltal 42-43 T.

Aarsagerne til denne Fordeling synes at være fölgende: De Vinde, som i Europa medføre Regn ere de vestlige og sydlige, hine fordi de medføre Dunster fra Havet, disse fordi de komme fra varmere Egne til koldere, hvorved der foraarsages en Fortætning af Dunsterne; Sydvestvinden, hvor begge Aarsager forene sig, er ogsaa den som bringer meest Regn. — Tænker man sig nu en varm og med Dunster opfyldt Luftström, der fra S. V. strömmen imod Apeninerne ved den Genuesiske Kyst, saa maae derved frembringes en Fortætning af Dunster, deels fordi Luftströmmen finder Modstand og deels fordi den strömmen op fra de lavere varmere til de höiere koldere Re-

gioner, og naar denne Fortætning gaaer til en vis Grad, maae Dunsterne gaae over i Draabeform. Paa Sydsiden af denne Deel af Apeninerne maae altsaa Regnmængden blive betydelig. Paa den modsatte Side derimod, i den sydlige Deel af den lombardiske Slette, bliver Regnmængden meget mindre, fordi Luftstrømmen deels allerede har mistet en stor Deel af sine Dunster, deels stiger ned til det varmere Sletland. I Sletten optager Luftstrømmen endnu flere Dunster, og stöder derefter an mod Alperne; derfor, og fordi de höiere Luftlag, som gik over Apeninerne, stöde an mod Alperne, frembringes ved Alpernes sydlige Fod, og paa dens sydlige Skrænt, en meget betydelig Mængde af Regn. Hvad der i denne Henseende gjelder om Sydvestvinden gjelder i det hele ogsaa om Sydenvinden; men i den lombardiske Slettes östlige Deel, sönden for hvilken der ikke ligger nogen Bjergkjæde i samme Retning som Alperne, men det adriatiske Hav; der maae Dunsterne ordentligviis först præcipiteres ved Alperne. Derfor er Regnmængden i den östlige Deel af denne Slette meget större end i den vestlige. Vestenvinden bringer mindre Regn især i den vestlige Deel af Sletten, da den först maae passere de höie Söealper.

Ved den vestlige Ende af Alperne, paa den franske Kyst af Middelhavet, er Regnmængden forholdsviis ringe; her er ingen betydelig sammenhængende Bjergmasse, som kan bevirke Dunsterne Udskilning; men længere inde mod Alpernes vestlige Skrænt tiltager Regnens Mængde betydeligt. I det sydlige Tyskland, paa Nordsiden af det store Alpesystem, er Regnens Mængde ligeledes meget ringe; dette var at formode, fordi de sydlige og sydvestlige Luftstrømme deels afholdes ved Alperne, deels, forsaavidt de passere disse, allerede have mistet en stor Deel af deres Dunster, og desuden komme fra koldere til varmere Egne. Paa den nordlige Skrænt og dens Terasser er Regnmængden noget större. Ungarns

Sletter paa Östsiden af Alpessystemet, modtage kun meget liden Regn. De Vinde som medføre Dunster have for største Delen mistet dem inden de naae dette Land.

Fra Genua og Florents til det Sydligste af Italien og Sicilien aftager Regnmængden, saa at den her kun bliver 20-21 T. Denne Aftagelse mod Syden, som ogsaa synes at gjælde for de övrige sydligste Dele af Europa (især Spanien) er udentvivl forårsaget derved, at Söndenvinden og Sydvestvinden til disse Egne ikke komme fra det store Hav, men fra det overordentligt törre Africa, hvor ingen fugtig Jordbund, ingen Planterverden opsender Dunster; hvortil endnu kommer, at disse Luftströmmen i Italien ikke træffe paa nogen i Öst og Vest strygende Bjergmasse.

Undersøger man hvorledes den aarlige Regnmængde er fordeelt i Aarstiderne, saa finder man at det nordligste Italien har samme Fordeling som det nordlige og midterste Europa, nemlig, at den største Regnmængde falder i Aarets sidste Halvdeel, men at der i det hele ikke er stor Forskjel mellem Aarstiderne, og at Sommeren har en betydelig Regnmængde. Gandske anderledes er Fordelingen i det mellemste og sydlige Italien; jo længere mod Syd jo større bliver Forskjellen mellem Sommeren og de övrige Aarstider; Sommerens Regn overflyttes til Efteraaret og Vinteren bliver mere og mere regnfuld. Allerede i Bologna er Sommerregnen mindre end det halve af Efteraarsregnen og meget under Vinterregnen. I Pisa regner det 4 Gange saa meget om Efteraaret som om Sommeren, og om Vinteren meer end dobbelt saameget som om Sommeren. I Rom overgaaer Efteraarsregnen Sommerens næsten 3 Gange, og Vinterens nærmer sig Efteraarets. I Palermo overgaaer Vinterregnen næsten 8 Gange Sommerregnen, og Efteraarets er mindre end Vinterens.

I Lissabon regner det om Vinteren 13-14 Gange saa meget som om Sommeren; I Spanien er Misforholdet maaskee endnu større; og i Grækenland synes ogsaa Sommeren at have en meget liden Regnmængde.

Aarsagen til denne Fordeling synes atter at maatte søges i Vindforholdene. I de sydligste Dele af Europa og paa Nordkysten af Africa synes nemlig om Sommeren de nordlige om Vinteren de sydlige Vinde at være de herskende. Spørge vi atter om Aarsagen hertil, saa ligger den udentvivl i Passatvinden. Om Sommeren nærmer den nordlige Grændse for denne Vind sig til Europa, om Vinteren fjerner den sig derfra, alt i Overeensstemmelse med Solens Gang; fra April til October hersker den efter v. *Buch* end- og paa de canariske Öer. Men heraf følger at de nordlige Vinde, som i vor Halvkugle opstaae ved Grændsen af Passatvinden formedelst den hede Zones Ophedning, om Sommeren maae herske i et Bælte som indeslutter det nordlige Africa og det sydlige Europa; i det mellemste og nordlige Europa derimod hersker (som Forfatteren paa et andet Sted har godtgjort) sydvestlige Vinde, som er den oven fra tilbagevendende Passat der medføre den betydelige Sommer- og Efteraarsregn. Om Vinteren derimod rykker Passatvindens nordre Grændse langt mod Syd; det Bælte hvor de nordlige Vinde herske rykkes ligeledes i samme Retning, saa at end ikke de canariske Öer falde i samme, men disse, saavel som det nordlige Africa og det sydlige Europa modtage da den tilbagevendende Passat, den regnbringende Sydvest.

Det er bekjendt at Uhrmager *U. Jürgensen*, Ridder og Dannebrogsmænd for mere end 20 Aar siden har angivet og forfærdiget et Metalthermometer af fortrinlig Indretning, og hvorefter man finder Beskrivelsen i hans Bog over Tidens Udmaalning. Han